

γράφη ἐν ἐκτάσει ὑπὸ τοῦ Ἀνθίμου Μαζαράκη, ἐν ταῖς Βιογραφίαις τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν τῆς Κεφαλληνίας, εὑρηται δὲ καὶ ὑπὸ τὸ παραμυθιοφωμένον καὶ ξενόφωνον ὄνομα ἐν τοῖς κυριωτέροις βιογραφικοῖς λεξικοῖς τῆς Ἑσπερίας.

Τοιοῦτος ἐν περιλήψει ὁ βίος τοῦ ὄντος ἐξόχου τούτου ἀνδρός. Οἱ Εὐρωπαῖοι περιηγηταὶ καὶ θαλασσοπόροι τοῦ αἰῶνος ἐκείνου, ὧν τὸ ὄνομα ἀπῆθανάτισθη, δὲν ἐπραξαν βεβαίως πλείονα τοῦ Κωνσταντίνου Γεράκη. Ἀπὸ μικροῦ μέγας γενόμενος, μετὰ βίον τρικυμιώδη καὶ ἐμπλεων περιπετειῶν, φθάνει εἰς χώρας ἀπωτάτας, ἐνθα νύξ ἀφειγῆς ἀμαθείας καὶ βαρβαρότητος βασιλεύει, καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ καὶ τὸν πλοῦτον, ὃν διὰ τῆς εὐφυΐας του ἀπέκτησε, χρησιμοποιεῖ ὑπὲρ τῆς διαδόσεως τοῦ ἰλαροῦ φωτὸς τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἀληθοῦς θρησκείας καὶ πίπτει εὐγενῆς τῆς ἰδέας του μάρτυς. Γάλλοι καὶ Ἴταλοὶ ἐναμίλλως διεφιλονεικῆσαν τὸ ὄνομά του, ἀλλὰ τὸ κλέος ἀπομένει εἰς τὴν γεvέτεραν αὐτοῦ γῆν.

Ἐν Καστελλαμάρε, κατ' Ἀύγουστον τοῦ 1879. X. A

ΚΑΤΕΚΑΗΜΕΝ

Πυρίφλεκτος ἔγινεν ἡ Ἀττικὴ καὶ ἡ Εὐβοία. Τὰ ὠραῖα δάση, τὰ ἐκ πευκῶν καὶ δρυῶν, τὰ ὀπισθεν τοῦ Πεντελικοῦ καὶ τῆς Δεκελείας καὶ πέραν τοῦ Εὐβοϊκοῦ κόλπου, καίονται ἀλλεπάλληλα. Πυκνὸς καπνὸς ἐν εἶδη νεφέλης βαρείας καὶ φαῖς ἐκάλυπτε πρὸ μικροῦ ἔτι τὸ τέταρτον τοῦ ὀριζοντος πρὸς τὰ βορειοανατολικά, καὶ διέχυνεν τὴν ἀσφύξίαν εἰς τὸ περὶ τὰς Ἀθήνας πεδίον. Ἐπὶ ἓνα μῆνα κατεστέρησαν πᾶσαι αἱ φλέβαι τῆς φυτικῆς ζωῆς, πᾶσα πηγὴ ἐξηράνθη, πᾶσα ἰκμὰς δρόσου ἐξηφανίσθη· αὐχμηραὶ δὲ αἱ Ναϊάδες καὶ αἱ Δρυάδες ἀπὸ τῆς κωνικῆς κορυφῆς τοῦ Πεντελικοῦ ῥηγνύουσι γοεράν κραυγὴν πρὸς τὸ πανελλήνιον ἄστν, τὴν ἀρόπολιν τοῦ κατὰ τὴν Ἀνατολὴν πολιτισμοῦ, τὴν σώτειραν κιβωτῶν τῶν ἀτυκῶν καὶ πολιτικῶν ἐλευθεριῶν μας. Ἄλλ' ἡ κραυγὴ τῆς φύσεως, πυρίφλεγόμενης, καταπνίγεται ἀπὸ τὰ βακχικὰ ἄσματα τὰ περὶ τὸν Ἰλισσὸν καὶ τὸ Φάληρον, οἱ δὲ κυβερνῶντες ἡμᾶς κατακόπτονται περὶ τοὺς βουλευτικὸς συνδυασμούς· Ὡ τάλαινα φύσις! Ὡ δάση συνηρεφῆ, ἀγλαῖσμα, χάρμα, ὑγεία, τροφή τῶν τεττιγοφόρων! Εἰς ποίας ἐγκληματικὰς χεῖρας περιέπεσον ἡ περὶ ὑμῶν μέριμνα! Εἰς ποίαν ἀνάληπτον, κωφὴν καὶ μωρὰν κηδεμονείαν περιῆλθεν ἡ φρούρησίς σας!

Εἶναι ἀκατανόητον πρᾶγμα. Ἀνὰ πᾶν ἔτος, κατὰ τὸ θέρος ἐκρήγγνυται αἱ πυρκαϊαί, καὶ ἀπογομνώνουν τὴν ὄψιν τῆς ἐλληνικῆς γῆς ἀπὸ τὸν ὀλίγον τὸν σποραδικὸν στολισμὸν, τὸν ὀπίσθον ἢ βαρβαρότητος, ἢ ἀμάθεια καὶ ἢ δουλεία ἀφῆκαν περὶ τὰ αὐχμηρά, τὰ κατεσκληκῶτα, τὰ διψαλέα τῆς στέρνα. Καὶ μ' ὄλα ταῦτα κατ'

ἔτος ἐπαναλαμβάνονται αἱ πυρκαϊαὶ· φοβερῶταται καὶ ἐπιμονώταται ἀναθρώσκουσι περὶ τὴν πρωτεύουσαν, ὥσάν δια νὰ ἐφουδρίσου εἰς τὴν φροντίδα τῶν κυβερνῶντων. Μάτην οἱ δρακόντιοι νόμοι, οἱ κατὰ τῶν πυρπολιστῶν, οἱ ἐπὶ τοῦ Σίμου κατὰ τὸ 1859 ἐπὶ Ὅθωνος θεσπισθέντες, ἔμειναν χάρτης νεκρὸς, τὸ δὲ κακὸν, ὡς Λερναία Ἵδρα, ἀπὸ πάσης λώχμης, ἀπὸ παντὸς δενδροσκεπᾶστου βουνοῦ τῆς Ἑλλάδος ἀνυψοῖ τὰς πυριπνούς, τὰς φαρμακεράς του γλωχίνας. Δὲν ὑπάρχει σωτηρία διὰ τὸν τόπον αὐτόν· πρέπει νὰ μεταβληθῆ εἰς Σόδομα καὶ εἰς Γόμορα· ἐπὶ δὲ τῶν ἀπεξηραμμένων ὄρεων του πρέπει νὰ στήσῃ τὸν λιγνυώδη τῆς θρόνον ἡ Ἐριννὺς τῆς καταστροφῆς.

Καὶ ἄλλοτε ὑψώσαμεν φωνὴν ὑπὲρ τῶν ταλαιπώρων, ἄχ! τῶν πεφιλημένων δασῶν. Τὰ πονοῦμεν, διότι ἀνετράφημεν ἐν αὐτοῖς, καὶ αἷμα στάζει ἡ καρδιά μας, ὅταν τὰ βλέπωμεν ἀνευ λόγου καταστρεφόμενα. Καὶ ἄλλοτε ὑψώσαμεν φωνὴν ὑπὲρ τῶν δασῶν. «Μὴ θίγε τὰ δάση» εἶναι τροφή καὶ ὑγεία καὶ στολισμὸς, εἶπομεν διὰ μυρίαν τρόπον. Εἴπομεν εἰς τοὺς κυβερνῶντας: Περιφρουρήσατε τὰ δάση ἀνθρωπινώτερον· ἀλλὰ συγχρόνως καὶ διδάξατε τοὺς λαοὺς ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ἀπ' αὐτοῦ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ὅτι καθήκον ἔχουν νὰ σέβωνται, νὰ πονοῦν, νὰ φροντίζουν διὰ τὰ δάση· διότι ἀπ' αὐτῶν ἐξαρτᾶται ἡ ζωὴ, ἡ ὑγεία των. Διδάξατε τοὺς λαοὺς ἀπὸ τοὺς ἄμβωνας τῶν ἐκκλησιῶν, ἀπὸ τῆς ἱεράς πύλης, ἀπὸ τοῦ μυστηρίου τῆς ἐξομολογήσεως, ὅτι ὁ καταστρέφων τὰ δένδρα ἀποξηραίνει τὴν πρώτην πηγὴν τοῦ πλοῦτου τῶν κοινωνιῶν. Εἴπομεν εἰς τοὺς κυβερνῶντας: Ἀποσπάσατε τὴν φρούρησιν τῶν δασῶν ἀπὸ τὰς βεβήλους χεῖρας τῶν κοινῶν δασοφυλάκων, οἵτινες διοριζόμενοι κατ' εἰσήγησιν τῶν κατὰ τόπους σπουδάρχων καὶ περὶ πᾶν ἄλλο καταγιγόμενοι, ἢ περὶ τὴν φρούρησιν τῶν δασῶν, γίνονται ἀντὶ φυλάκων αὐτοὶ οἱ πρωταίτιοι τῶν πυρκαϊῶν.—Ἀνάθεμά σας, ψευδοαντιπροσωπεῖαι καὶ ψευδοελευθερία ἑλληνικαί! Πᾶν ἐγκλημα διαπράττεται, καλύπτεται καὶ ἐξαγνίζεται ὑπὸ τὴν ἀπατηλὴν τὴν πανηράν καὶ πεπονηρευμένην ἰδέαν σας. Εἴπομεν εἰς τοὺς κυβερνῶντας: Διοργανώσατε τὴν δασονομικὴν ὑπηρεσίαν στρατιωτικῶς, ὅπως εἶναι διωργανωμένη καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Εὐρώπης, ὅπου καὶ οἱ λαοὶ καὶ κυβερνήσεις γνωρίζουσι καὶ ἐκτιμῶσι τὰ ἀγαθὰ τῆς καλῆς καταστάσεως τῶν δασῶν. Ἄλλ' ἡ φωνὴ μας ἦτον φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ.—Εἴπομεν εἰς τὸν λαὸν τῆς Ἑλλάδος: Ἄλλ' ἀφοῦ οὐδὲν ὠφελοῦσιν οἱ νόμοι· ἄλλ' ἀφοῦ κατὰ κακὴν σου μοῖραν καὶ κατὰ μοιραίαν κακοτυχίαν σου, ὦ λαὸς τῆς Ἑλλάδος, ἔχεις τοὺς κυβερνῶντας τόσον τυφλοὺς, τόσον κωφοὺς, τόσον ἀσυνειδήτους· ὥστε οὔτε ἀπ' ἑαυτῶν ἐξευρίσκουν τί, οὔτε ἄλλων ἐξευρισκόντων ἀκούουν,

ἀνάλαβε σὺ, ὦ λαὸς τῆς Ἑλλάδος, τὸ ἔργον νὰ διασώσῃς τὰ δάση σου, μελετῶν τὸ θέμα, σκεπτόμενος περὶ τῶν δυνατῶν καὶ ἐκτελεστέων τρόπων τῆς διασώσεως.

Συγκρότησον ἐταιρίας πολυπληθεῖς, ἀνάλαβε σὺ τὴν διδασκαλίαν καὶ πρόνοιαν περὶ αὐτῶν, καὶ φῶτισον καὶ αὐτὴν τὴν κυβέρνησίν σου, καὶ βιάσον τὴν νὰ πράξῃ τὸ καθήκον της. Τί δαπανᾷσαι εἰς συλλόγους πολιτικούς, ὧν οὐκ ἔστιν οὔτε ἀριθμὸς οὔτε ὄφελος; Κατάβηθι εἰς πρακτικώτερα ἔργα!—Ταῦτα καὶ ἄλλα πολλὰ εἴπομεν καὶ ἐκκηρύξαμεν ἀλλ' ἡ φωνή μας ἦτο καὶ ἐδῶ πάλιν: *φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ*. Καὶ τί νὰ πρωτοκλάσῃ τις εἰς τὸν τόπον τοῦτον, τὸν ὁποῖον φαίνεται, ὅτι κατηράσθη ὁ Θεὸς ἐξ αὐτῆς τῆς γενέσεώς του!

Οὐ ἔγὼ μέλεος, τί ποτ' ἀπόσω;
Ποῖαν ἀχώ; ποῖον ὄδυρμόν;

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ

Νεαρὸς φοιτητῆς τοῦ ἐν Πέστη Πανεπιστημίου προσκληθεὶς εἰς χορόν τινα, παρήγγειλε ζευγὸς στιλπνῶν ὑποδημάτων.

Ἡ ἡμέρα τοῦ χοροῦ ἤγγιζεν, ἀλλὰ τὰ ὑποδήματα δὲν ἐφαίνοντο καί, ὡς εἰκός, ὁ φοιτητῆς ἐδυσφόρει.

«Δὲν θὰ τὰ ἔχῃς τὰ ὑποδήματα, τῷ ἔλεγον οἱ φίλοι πειράζοντες αὐτόν.

— 'Ἀμ' δέ! ἀπεκρίνετο ὁ νέος».

Τὴν παραμονὴν τοῦ χοροῦ, ἔρχεται εἰς τοῦ ὑποδηματοποιοῦ καὶ ἐρωτᾷ·

— Τὰ ὑποδήματά μου;

— Κύριε, ἀποκρίνεται ἀπελπισὶς ὁ ἀνακριθὴς τεχνίτης, ἔχω, εἰςζεύρετε, τόσας παραγγελίας δι' αὔριον . . . .

— 'Α, ἔτσι λοιπὸν εἶσαι σὺ; τὴν ὥρην βλέπεις . . . . ἀνεφώνησεν ὀργίλως ὁ νέος.

Καὶ ἀπελθὼν, ἐπανέρχεται μεθ' ἡμίσειαν ὥραν ἄγων δύο κύνας, ἐξ ἐκείνων οὓς ἔχουσι συνήθως οἱ οὐγγροὶ φοιτηταὶ συντηροῦντες αὐτοὺς δαπάναις τοῦ σωματείου του.

— Τοὺς βλέπεις αὐτοὺς τοὺς δύο σκύλους; εἶπεν εἰς τὸν ὑποδηματοποιόν.

— Μάλιστα, κύριε.

— Κομμάτια θὰ σὲ κάμουν ἂν δὲν τὰ ἔχῃς ἔτοιμα τὰ ὑποδήματα αὔριον τὸ ἀπόγευμα.»

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπῆλθεν. 'Ἄλλ' ἀνθρωπὸς τις ἐξεπίτηδες πληρωθεὶς ἴστατο ἐκ διαλειμάτων πρὸ τοῦ ἐργαστηρίου καὶ ἔκραζε διὰ φωνῆς λυπηρᾶς καὶ πενθίμου·

— Κακόμοιρε! μὴ λησμόνει τὰ ὑποδήματα τοῦ κ. Α.

Μία μόνη νύξ ὑπελείπετο εἰς τὸν δύσμοιρον ὑποδηματοποιόν πρὸς κατασκευὴν τῶν ὑποδημάτων, ἅτινα ἀπῆλθον παρ' αὐτοῦ διὰ τοῦ πα-

ραδόξου τούτου τελεσιγράφου. Τὴν δεκάτην ἔκλεισε τὸ ἐργαστήριόν του καὶ εἶπε στενάζων εἰς τὴν γυναῖκά του.

— 'Ἐλα, ἔλα, πρέπει νὰ κάμωμεν νυκτέρι ἀπόψε.

Ἐν ᾧ δ' ἐπορεύετο οἴκαδε διὰ τῶν ἐρήμων τῆς πόλεως ὀδῶν μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων του, αἴφνης ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτὸς ἀκούουσι μακρόθεν ὕλακὰς κυνῶν καὶ νεαράν φωνὴν λέγουσαν·

— Ὑποδηματοποιε, συλλογίσου ὅτι κινδυνεύει ἡ ζωὴ σου, συλλογίσου τὴν οἰκογενεῖάν σου . . .

Τὴν ἐπαύριον ὁ φοιτητῆς φορῶν τὰ ἀπαστράπτοντα στιλπνὰ ὑποδήματά του ἐχώρευε λυσσῶδῶς . . .

Ὁ νέος οὗτος φοιτητῆς τῆς Πέστης ἦτο οὐδεις ἄλλος ἢ ὁ Ἀνδράσσης ὁ πρὸ μικροῦ παραιτηθεὶς ἀρχικαγγελάριος τῆς αὐτοκρατορίας τῆς Αὐστρίας καὶ Οὐγγαρίας. Κυρία *Σ.

Ὁ Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης ἀφῆκεν ἀνέκδοτόν τι ἀλλ' ἡμιτελὲς δυστυχῶς ποίημα, τὸν «Φωτεινόν», οὗ τινος ἀπόσπασμά τι, φιλοφρόνως ἀποσταλὲν ἡμῖν ὑπὸ τῶν υἱῶν του, δημοσιούμενον ἐν τοῖς ἐπομένοις. Τὸ ποίημα τοῦτο ἔχει θέμα ἐπεισοδιὸν τι τῆς ἐν Ἑλλάδι Φραγκοκρατίας, ἡ δὲ σκηνὴ ὑπόκειται ἐν Λευκάδι ἐπὶ Γρατιανοῦ Τζώρτζη, φράγκου αὐθέντου τῆς νήσου. Τοῦ ποιήματος τούτου μόλις ἐπρόφθασε νὰ γράψῃ ὁ ποιητῆς τρία ἄσματα, καὶ τοι ἀπὸ τινος χρόνου εἰργάζετο πρὸς τοῦτο μετὰ πυρετώδους ταχύτητος, ὡσεὶ προαισθανόμενος τὸ ταχὺ τέλος του καὶ ἐπιθυμῶν νὰ προσφέρῃ τὸ τελευταῖον τοῦτο ποιητικὸν του ἄνθος ἀέριον εἰς τὸν ἔθνικὸν Παρνασσόν. Τὸ ἐπόμενον ἀπόσπασμα ἀποτελεῖ τὸ τέλος τοῦ β' ἄσματος· ἡ νεῆς ἦτις «ναναρίζεται μετὰ τὸ τραγοῦδι» εἶνε ἡ ὠραία θυγάτηρ τοῦ Φωτεινοῦ, γέροντος ὀπλαρχηγοῦ τῆς Λευκάδος καὶ ἥρωος τοῦ ποιήματος, Σ. τ. Δ.

ΦΩΤΕΙΝΟΣ

. . . . .

'Ἄλλὰ τοῦ Μᾶη τὸ σύννεφο φεύγει μὲ μιᾶς καὶ σβύεται
'Ἄμα τοῦ ἡλίου 'ς τὰ βουνὰ προβάλου ἢ ἀχιτίδας·
Ποῖα λάμψη τάχα τῆς φτωχῆς τὴν καταχνιά θὰ διώξῃ;...
Τ' ἀνήσυχα τὰ μάτια της στηλῶνει 'ς τὴν εἰκόνα
Ποῦ ἐπάνωθι της κρέμεται, κυττάζει τὸ κανδηλι
Ποῦ τὴν φωτίζει ἀκοίμητο κ' εὐθὺς 'ς τὸ μέτωπὸς τῆς
'Ἀστράφτει πάλ' ἡ ξαστεριά καὶ καταβαίνει ὁ ὕπνος
'Σ τὰ βλέφαρά της ἑλαφρῶς. Τὰ πικραμένα χεῖλη
Στολίζει τὸ χαμόγελο καὶ σὰ βυσσασταροῦδι
Μονάχη ναναρίζεται σιγὰ μὲ τὸ τραγοῦδι.

Σὲ παράμερο λαγκαδι
Καταιβαίνει μιὰν αὐγὴ
Διψασμένο ἓνα κοπάδι
Καὶ ξανοίγει μιὰ πηγὴ.

Λέν' ὅτ' ἦταν μαγαγεμένη
Κ' εἶχε φίλο ἓνα στοιχειό
Ποῦ τὴν ἤθελε κλεισμένη
Νὰ μὴ βλέπῃ οὔτ' οὐρανό.